

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžf/53/2016
Identifikačné číslo spisu: 6014201106
Dátum vydania rozhodnutia: 31.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Benczová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6014201106.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Benczovej a členov senátu JUDr. Jozefa Hargaša a JUDr. Marty Molnárovej, v právnej veci žalobcu: ROMIN SLOVAKIA, spol. s.r.o., so sídlom Kopernica 225, Kremnica, zastúpeného advokátskou spoločnosťou Právne centrum s.r.o., so sídlom Mýtna 42, Bratislava, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu č. 1100301/1/292233/2014/4937 zo dňa 25. júna 2014, konajúc o odvolaniach žalobcu zo dňa 29. januára 2016 o zamietnutí návrhu na prerušenie konania a zo dňa 25. februára 2016 proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/110/2014-93 zo dňa 15. januára 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie žalobcu proti výroku rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/110/2014-93 zo dňa 15. januára 2016 v časti, v ktorej súd zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania o d m i e t a .

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/110/2014-93 zo dňa 15. januára 2016 vo zvyšnej časti potvrdzuje.

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh na prerušenie odvolacieho konania zamietla.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

I.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie Mesta Žiar nad Hronom (ďalej aj „prvostupňový správny orgán“ alebo „správca dane“) č. 007102/2014 zo dňa 07.02.2014, ktorým bola žalobcovi podľa § 99e ods. 1 zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné odpady v znení neskorších predpisov

(ďalej len „zákon č. 582/2004 Z. z.“) vyrubená daň z nehnuteľností na rok 2014 vo výške 8.052,22 Eur. Zároveň krajský súd zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania z dôvodu podľa § 109 ods. 1 písm. b/ OSP.

II.

Krajský súd v prvom rade dôvodil, že v konaní podľa druhej hlavy piatej časti OSP súd preskúmava zákonnosť rozhodnutia a postupu správneho orgánu v prípade, ak fyzická alebo právnická osoba (v tomto prípade žalobca) v žalobe tvrdí, že rozhodnutím alebo postupom správneho orgánu bola ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch z dôvodov uvedených v žalobe. Žalobca v žalobe namietal nezákonnosť rozhodnutia žalovaného (i správcu dane) z dôvodu, že tieto rozhodnutia boli vydané na základe VZN č. 12/2013, ktoré je podľa názoru žalobcu v rozpore so zákonom č. 582/2004 Z. z. a Ústavou SR. Takýto žalobný dôvod podľa názoru krajského súdu neobstojí z dôvodu, že v čase vydania napadnutého rozhodnutia žalovaného i rozhodnutia správcu dane tieto správne orgány postupovali pri určení výšky dane z nehnuteľností zo sadzieb dane stanovených v predmetnom VZN č. 12/2013, ktoré bolo v čase vydania rozhodnutí platné a účinné a bolo záväzné. Zákonnosť predmetného VZN bola preskúmaná na základe podnetu žalobcu na podanie protestu prokurátora Okresnou prokuratúrou Žiar nad Hronom a Krajskou prokuratúrou Banská Bystrica s výsledkom, že nebol zistený jeho rozpor so zákonom.

Vo vzťahu k návrhu žalobcu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ OSP krajský súd nedospel k záveru o splnení zákonných podmienok na prerušenie konania. Predmetom preskúmacieho konania je rozhodnutie žalovaného, ktorým potvrdil rozhodnutie správcu dane vyrubení dane z nehnuteľností na r. 2014 vo výške určenej na základe sadzieb stanovených Všeobecne záväzným nariadením (ďalej aj ako „VZN“) Mesta Žiar nad Hronom č. 12/2013 účinným od 01.01.2014 (konkrétne vo vzťahu k dani zo stavieb uvedených v § 3 ods. 2 cit. VZN), pričom správne orgány boli predmetným VZN viazané. Krajský súd nedospel ani k záveru, že by v preskúmanom prípade boli splnené podmienky na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ veta druhá OSP z toho dôvodu, že by všeobecne záväzný predpis, konkrétne § 104g ods. 3 zákona č. 582/2004 Z. z. bol v rozpore s ústavou, ani že ust. § 3 ods. 2 písm. e/ VZN č. 12/2013 bolo v rozpore s ústavou. Predmetné VZN bolo vydané v rámci normotvornej právomoci obce (Mesta Žiar nad Hronom), ktorá je založená priamo Ústavou (čl. 68 a čl. 71 ods. 2 Ústavy), pričom vo veciach ukladania miestnych daní a poplatkov a určovaní ich náležitostí (ročná sadzba dane patrí k podstatným náležitostiam dane), ide o výkon originálnej samosprávnej pôsobnosti obcí. V súvislosti s touto problematikou poukázal na náleze Ústavného súdu SR, č. PL 5/2012 v zmysle ktorého „Z ústavného hľadiska je akceptovateľná aj zákonná úprava, v rámci ktorej obce nie sú pri ustanovovaní výšky ročnej sadzby dane z nehnuteľností viazané zákonom určeným „maximom“...“. V § 12 ods. 2 veta tretia zákona č. 582/2004 Z. z. je ustanovená maximálna ročná sadzba dane zo stavieb pri stavbách uvedených v § 10 ods. 1 nepriamo, a to prostredníctvom ustanovenia maximálne povoleného rozpätia medzi najnižšou a najvyššou ročnou sadzbou dane zo stavieb určenej správcom dane vo VZN pre stavby uvedené v § 10 ods. 1 (najviac 10 násobok).

Ak žalobca argumentoval, že v preskúmanom prípade bola vo VZN č. 12/2013 určená ročná sadzba dane zo stavieb špecifikovaných v § 10 ods. 1 zákona č. 582/2004 Z. z. v rozpore s § 12 ods. 2 tohto zákona a v rozpore s Ústavou, pretože predstavuje 19-násobok najnižšej ročnej sadzby dane zo stavieb určenej Mestom Žiar nad Hronom ako správcom dane v predmetnom VZN, opomenul, že takéto určenie sadzby dane sa uplatní len ak ust. § 104g ods. 3 zákona č. 582/2004 Z. z. neustanovuje inak (§ 12 ods. 2 veta in fine). Podľa tohto ustanovenia ak je najvyššia sadzba dane zo stavieb ustanovená správcom dane na zdaňovacie obdobie r. 2013 väčšia ako 10-násobok najnižšej sadzby dane zo stavieb (tak ako tomu bolo aj v tomto preskúmanom prípade), správca dane zosúladí tento násobok s § 12 ods. 2 najneskôr pri určení sadzieb dane zo stavieb na zdaňovacie obdobie r. 2024, pričom násobok ustanovený správcom dane na príslušné zdaňovacie obdobie nesmie byť vyšší ako násobok ustanovený správcom dane na zdaňovacie obdobie predchádzajúce tomuto zdaňovaciemu obdobiu (v tomto prípade násobok stanovený správcom dane na príslušné zdaňovacie obdobie r. 2014 nebol vyšší, ako násobok ustanovený správcom dane na zdaňovacie obdobie predchádzajúce tomuto zdaňovaciemu obdobiu, t. j.

na r. 2013).

Zákonodarca teda poskytol 10-ročnú lehotu orgánom územnej samosprávy na to, aby zosúladiť najvyššiu sadzbu dane zo stavieb s obmedzením podľa § 12 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z., t. j. najneskôr do r. 2024 a súčasne stanovil obmedzenie, že násobok ustanovený správcom dane na príslušné zdaňovacie obdobie nesmie byť vyšší ako násobok ustanovený správcom dane na zdaňovacie obdobie predchádzajúce tomuto zdaňovaciemu obdobiu.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd nesúhlasil s názorom žalobcu, ktorý považuje ust. § 104g ods. 3 zákona č. 582/2004 Z. z. za protiústavné z dôvodu, že neobsahuje žiadne zákonné medze (limity), v rámci ktorých môže príslušný orgán verejnej moci uplatniť svoju normotvornú právomoc za zdaňovacie obdobie od 01.12.2013 do 31.12.2023, že Mesto Žiar nad Hronom z dôvodu absencie zákonných limitov v zákone č. 582/2004 Z. z. v predmetnom VZN určilo sadzbu dane v neprimeranej až likvidačnej sume, čo nie je v súlade s princípom právneho štátu a princípom proporcionality, v dôsledku čoho bolo neprimerane zasiahnuté do práv žalobcu (do vlastníckeho práva a do jeho práva podnikat').

Krajský súd v tejto súvislosti poukázal na citovaný nález Ústavného súdu SR č. PL 5/2012, v ktorom Ústavný súd konštatoval, že: „Pokiaľ zákonná úprava ponecháva obci ako správcovi dane z nehnuteľností možnosť určiť rozsah daňovej povinnosti ustanovením výšky ročnej sadzby dane z nehnuteľností (zvýšiť alebo znížiť základnú ročnú sadzbu dane ustanovenú priamo zákonom), tak takéto zákonné splnomocnenie nezbavuje obec povinnosti konať (v rámci svojej normotvornej činnosti) tak, aby nedochádzalo k porušovaniu základného práva vlastníť majetok, prípadne základného práva na podnikanie a porušovanie princípov právneho štátu“. Priamo zákonom o miestnych daniach sú ustanovené ďalšie obmedzenia, ktoré sú obce, resp. ich obecné zastupiteľstvá povinné pri určovaní výšky ročnej sadzby dane z nehnuteľností rešpektovať (napr. § 12 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z.). Z cit. ust. § 12 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z.z. vyplýva, že ročnú sadzbu dane zo stavieb podľa ods. 1 môže správca dane VZN podľa miestnych podmienok v obci alebo jej jednotlivej časti, alebo v jednotlivom katastrálnom území znížiť alebo zvýšiť s účinnosťou od 1. januára príslušného zdaňovacieho obdobia, pričom podľa miestnych podmienok v obci alebo v jej jednotlivej časti, alebo v jednotlivom katastrálnom území môže určiť rôzne sadzby dane pre jednotlivé druhy stavieb podľa § 10 ods. 1 zákona č. 582/2004 Z. z. Takto určená ročná sadzba dane zo stavieb pri stavbách uvedených v § 10 ods. 1 cit. zákona nesmie presiahnuť 10 násobok najnižšej ročnej sadzby dane zo stavieb určenej správcom dane vo VZN pre stavby uvedené v § 10 ods. 1. Z uvedeného ustanovenia zákona č. 582/2004 Z. z. vyplýva, že obec musí svoje rozhodnutie o určení ročnej sadzby dane z nehnuteľností založiť na zohľadnení miestnych podmienok, v rámci ktorého je povinná vymedziť aj teritoriálne územie, ktorého sa zvýšenie alebo zníženie ročnej sadzby dane dotýka. Obce nemôžu nekontrolovateľne a svojvoľne znižovať alebo zvyšovať ročné sadzby daní z nehnuteľností, obce majú možnosť ich určenia vždy s prihliadnutím na konkrétne okolnosti, ktoré sú determinované individuálnymi lokálnymi podmienkami v obci a nie je dôvodná ani námietka, že ust. § 104g ods. 3 zákona č. 582/2004 Z. z. neustanovuje žiadne zákonné medze (limity), v rámci ktorých môže príslušný orgán verejnej moci uplatniť svoju normotvornú právomoc za zdaňovacie obdobia s účinnosťou od 01.12.2013 do 31.12.2023, a preto je v rozpore s ústavou. Krajský súd teda nezistil dôvod na postup podľa § 109 ods. 1 písm. b/ OSP.

Čo sa týka samotného žalobného návrhu na preskúmanie napadnutého rozhodnutia žalovaného i správcu dane, námietka ich nezákonnosti majúcej vyplývať z toho, že boli vydané na základe tvrdeného nezákonného VZN Mesta Žiar nad Hronom č. 12/2013 bola vyhodnotená ako nedôvodná, vzhľadom na vyššie opísaný postup orgánov prokuratúry v súvislosti s opakovaným neúspešným podnetom na podanie protestu prokurátora. Krajský súd ustálil, že správca dane i žalovaný postupovali v súlade so zákonom, keď žalobcovi vyrubili daň z nehnuteľností vo výške 8.052,22 Eur, pričom pri určení výšky dane správne vychádzali zo sadzieb určených platným VZN Mesta Žiar nad Hronom č. 12/2013 účinným od 01.01.2014.

V zmysle ust. § 3 ods. 2 písm. e/ VZN č. 12/2013 účinného od 01.01.2014, Mesto Žiar nad Hronom ako správca dane na základe zákonného zmocnenia (zákon č. 582/2004 Z. z.) a v rámci kompetencií

vyplývajúcich mu z ustanovení zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (§ 4 ods. 3 v spojení s § 11 ods. 4 písm. d/ a e/ a § 6), vydalo VZN, v ktorom určilo ročnú sadzbu dane vo výške 4,400 Eur za každý aj začatý m² za priemyselné stavby, stavby slúžiace energetike, stavby slúžiace stavebníctvu, stavby využívané na skladovanie vlastnej produkcie vrátane stavieb na vlastnú administratívu, pričom ročná sadzba dane z týchto stavieb bola určená v rovnakej výške, ako bola najvyššia sadzba dane zo stavieb ustanovená správcom dane na zdaňovacie obdobie r. 2013 (táto bola vyššia ako 10 násobok najnižšej sadzby dane zo stavieb, a to na základe VZN č. 12/2013 účinného od 01.01.2013 do 31.12.2013), t. j. ročná sadzba dane na r. 2014 nebola zvýšená, resp. nebola vyššia ako násobok ustanovený správcom dane na zdaňovacie obdobie predchádzajúce tomuto zdaňovaciemu obdobiu (r. 2013). Určená ročná sadzba dane teda nebola v rozpore s ust. § 104g ods. 3 zákona č. 582/2004 Z. z. účinného od 01.12.2013, podľa ktorého zákonodarca ustanovil desaťročné prechodné obdobie (do r. 2024), počas ktorého umožnil správcovi dane v prípade, ak ustanovil najvyššiu sadzbu dane na zdaňovacie obdobie r. 2013 väčšiu ako 10 násobok najnižšej sadzby dane zo stavieb, aby tento násobok zosúladiť s ust. § 12 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z., a to najneskôr pri určení sadziieb dane zo stavieb na zdaňovacie obdobie r. 2024, pričom ust. § 104f ods. 3 sa neuplatní.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal.

III.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom žiadal zmeniť výrok napadnutého rozsudku krajského súdu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania tak, že súdne konanie sa prerušuje v zmysle § 109 ods. 1 písm. b/ OSP. V tejto súvislosti zároveň žiadal, aby odvolací súd inicioval konanie na Ústavnom súde Slovenskej republiky o súlade právnym predpisov s ústavou a do rozhodnutia ústavného súdu navrhoval odvolacie konanie prerušiť. Zároveň žiadal zmeniť výrok napadnutého rozsudku krajského súdu o zamietnutí žaloby tak, že rozhodnutie žalovaného č. 1100301/1/292233/2014/4937 zo dňa 25.06.2014 a rozhodnutie Mesta Žiar nad Hronom č. 007102/2014 zo dňa 07.02.2014 sa v celom rozsahu zrušujú a vec sa vracia správnomu orgánu prvého stupňa na ďalšie konanie. Okrem uvedeného žalobca žiadal zmeniť aj výrok napadnutého rozsudku o náhrade trov konania tak, aby bol žalovaný zaviazaný na ich náhradu v prospech žalobcu. Dňa 3.2.2016 (pred doručením písomného vyhotovenia rozsudku) podal žalobca aj samostatné odvolanie proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania.

Tvrdil, že rozhodnutiami správnych orgánov bol ukrátený na svojich právach a právom chránených záujmoch. Obe rozhodnutia správnych orgánov považoval za nesprávne a nezákonné, rozporné s ústavou a zákonom č. 582/2004 Z. z. Dôvodom je podľa žalobcu skutočnosť, že boli vydané na základe VZN Mesta Žiar nad Hronom č. 12/2013, ktoré je v rozpore s ústavou a tiež s uvedeným zákonom. Konkrétne ust. § 3 ods. 2 písm. e/ VZN č. 12/2013 žalobca považoval za rozporné s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a zároveň s ust. § 12 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z. V tejto súvislosti dôvodil, že v rámci správnej úvahy orgán verejnej správy nemôže určovať podmienky nad rámec zákona alebo v rozpore s ním.

Zotrval v názore, že sadzba dane zo stavieb pre stanovený druh stavieb určená vo VZN č. 12/2013 je v rozpore s ústavou a § 12 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z. v zmysle ktorého nesmie presiahnuť 10-násobok najnižšej ročnej sadzby dane zo stavieb určenej správcom dane vo VZN pre všetky stavby uvedené v § 10 ods. 1, v prípade stavby, za ktorú mu správca dane vyrubil daň zo stavby, ide o takmer 19-násobok najnižšej ročnej sadzby dane zo stavieb určenej správcom dane vo VZN č. 12/2013, účinného od 01.01.2014, pre katastrálne územie D...

Rovnako považuje za rozporné s ústavou prechodné ustanovenie zákona č. 582/2004 Z. z. (§ 104g ods. 3) k úpravám účinným od 01.12.2013, nakoľko poskytnutie 10-ročnej lehoty orgánom územnej samosprávy na to, aby zosúladiť najvyššiu sadzbu dane zo stavieb s obmedzením podľa § 12 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z. (maximálne 10-násobok najnižšej ročnej sadzby dane zo stavieb určenej

správcom dane vo VZN), a to najneskôr pri určení sadzieb dane zo stavieb na zdaňovacie obdobie roku 2024, je aj v rozpore s ústavno-právnou zásadou predvídateľnosti rozhodnutia a postupu štátneho orgánu. V tejto súvislosti namietal, že zákon č. 582/2004 Z. z. ustanovuje veľmi široké limity, v rámci ktorých môže príslušný orgán verejnej moci uplatniť svoju normotvornú právomoc za zdaňovacie obdobia s účinnosťou od 01.12.2013 do 31.12.2023.

Rozhodnutiami správnych orgánov v danej veci bol ukrátený na svojich právach a právom chránených záujmoch. Konkrétne došlo k zásahu do jeho vlastníckeho práva a práva na podnikanie, keďže ročná sadzba dane zo stavieb bola určená v neprímeranej, priam likvidačnej výške, čo nie je nielen v súlade s princípom právneho štátu, ale ani v súlade s princípom proporcionality. Zhrnul, že napadnutý rozsudok krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, krajský súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, neúplne zistil skutkový stav a v konaní pred krajským súdom bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom a zároveň sa vyskytla taká vada, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu súhlasil s napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici a s vysloveným právnym záverom sa stotožňoval.

IV.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok upravujúci v zmysle § 1 písm. a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, a v zmysle § 1 písm. b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, bez nariadenia pojednávania, podľa § 250ja ods. 2 a § 214 OSP v spojení s § 246c ods.1 veta prvá OSP s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk a dospel k záveru, že odvolaniam žalobcu nie je možné vyhovieť. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 31. januára 2019 podľa § 156 ods.1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP.

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 ods. 1 OSP).

Úlohou krajského súdu bolo preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného a posúdiť, či tento vo vzťahu k žalobcovi postupoval v súlade so zákonom, keď potvrdil rozhodnutie správcu dane, ktorým

bola žalobcovi vyrubená daň z nehnuteľností na rok 2014 vo výške 8.052,22 Eur. Zároveň bolo úlohou krajského súdu vysporiadať sa s návrhom žalobcu na prerušenie konania z dôvodu podľa § 109 ods. 1 písm. b/ OSP.

V.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b/ OSP súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci došiel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Podľa § 201 ods. 1 OSP účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší účastník.

Podľa § 246c ods. 1 OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Žalobca podal na Krajský súd v Banskej Bystrici žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100301/1/292233/2014/4937 zo dňa 25.06.2014, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie správcu dane č. 007102/2014 zo dňa 07.02.2014, ktorým bola žalobcovi vyrubená daň z nehnuteľností na rok 2014 vo výške 8.052,22 Eur v rámci ktorej krajskému súdu navrhol súdne konanie prerušiť z dôvodu podľa § 109 ods. 1 písm. b/ OSP, keďže podľa jeho názoru zákon č. 582/2004 Z. z. a VZN č. 12/2013, z ktorých správne orgány pri vydávaní svojich rozhodnutí vychádzali, sú v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky. O tomto návrhu žalobcu rozhodol krajský súd prvým výrokom napadnutého rozsudku, ktorým návrh na prerušenie konania zamietol, proti zamietnutiu tohto návrhu podal žalobca odvolanie.

Odvolanie v správnom súdnictve (ale aj v iných druhoch právom regulovaných aplikačných procesov) predstavuje opravný prostriedok. Jeho účelom je teda dosiahnuť nápravu autoritatívnych rozhodnutí porušujúcich práva účastníkov konania. Z toho vyplýva, že účastník konania má právo podať opravný prostriedok, ak ním napadnuté rozhodnutie v závislosti od procesného postavenia účastníka konania mení jeho právne pomery alebo ich naopak ponecháva nezmenené spôsobom, s ktorým účastník nesúhlasí. To všetko za predpokladu, že zákon prípustnosť opravného prostriedku nevyklučuje. V právnej úprave ustanovenej v § 246c ods. 1 veta druhá OSP zákonodarca prejavil vôľu tak, že opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti, a to vzhľadom na charakter a účel správneho súdnictva ustanoveného v piatej časti OSP, účelom ktorého je zabezpečiť efektívny a urýchlený prieskum zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy vydaných v administratívnom konaní. Odkaz na predošlé tri časti OSP v uvedenom ustanovení v jeho prvej vete je limitovaný primeranosťou ich použitia. Primeranosťou rozumieme najmä to, že ide o použitie procesných pravidiel inak platných v sporových a v nesporových konaniach (v súkromnoprávnom súdnictve), a preto je namieste ich vykladať a aplikovať so zreteľom na účel, ktorý sleduje správne súdnictvo a ktorý je vymedzený v § 244, a na cieľ, ktorý treba dosiahnuť pri riešení konkrétnej procesnej otázky. Primeranosť používania je limitom aj pre odvolacie konanie. Dôvody takých opravných prostriedkov sú špecifické a rovnako vyjadrujú, najmä v otázkach prípustnosti, cieľ správneho súdnictva.

Z uvedeného vyplýva, že aj keď sa inštitút prerušenia konania v správnom súdnictve spravuje ustanoveniami tretej časti OSP (§ 107 a nasl.), prípustnosť odvolania proti rozhodnutiu správneho súdu o návrhu účastníka konania na prerušenie konania sa nebude spravovať všeobecnou úpravou prípustnosti odvolania (§ 201 a § 202), ale osobitnou úpravou v ustanovení § 246c ods. 1 veta druhá OSP. Keďže v piatej časti OSP sa v súvislosti s prípustnosťou odvolania proti rozhodnutiu súdu o

návrhu na prerušenie konania nenachádzajú žiadne ustanovenia, proti takému rozhodnutiu správneho súdu odvolanie nie je prípustné. Na uvedenom nič nemení ani nesprávne poučenie správneho súdu prvej inštancie o prípustnosti odvolania, resp. poučenie o prípustnosti odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie ako celku.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie žalobcu v časti, v ktorej napádal výrok napadnutého rozsudku krajského súdu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania ako odvolanie podané proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, odmietol podľa § 246c ods. 1 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ OSP. Nemohol sa zaoberať dôvodmi odvolania ani obsahom napadnutého rozsudku v tejto časti, pretože zistil dôvod, ktorý viedol k nemeritórnemu (procesnému) rozhodnutiu. Preto nebolo možné odvolanie v tejto časti vecne prejednať a rozhodnúť o ňom.

VI.

Pokiaľ žalobca v odvolaní navrhol iniciovanie konania na Ústavnom súde Slovenskej republiky o súlade právnym predpisov s ústavou a do rozhodnutia ústavného súdu prerušenie odvolacieho konania podľa 109 ods. 1 písm. b/ OSP, Najvyšší súd tento nepovažuje za dôvodný. Treba uviesť, že vzhľadom na dôvody uvedené žalobcom a rovnako aj s prihliadnutím na doterajšiu rozhodovaciu prax v súvislosti s otázkou možnosti určenia miestnych daní postupom v zmysle § 12 ods. 2 zák. č. 502/2004 Z. z. v spojení s ust. § 104g ods. 3 zák. č. 282/2004 Z. z., ako aj s prihliadnutím na krajským súdom citovanú judikatúru ústavného súdu, nedospel k záveru, že by namietaná právna úprava určenia miestnej dane, výsledkom ktorej bolo jej určenie v zmysle § 3 ods. 2 písm. a/ VZN Mesta Žiar nad Hronom č. 12/2013 bola ústavne nekonformná. Pokiaľ žalobca namietal, že určením neprimerane vysokej ročnej sadzby dane v súvislosti s vlastníctvom a užívaním nehnuteľností v katastri obce určených v zásade na podnikateľské účely, došlo k zásahu do jeho vlastníckeho práva, práva na podnikanie, porušenia princípov právneho štátu a princípov proporcionality k tomu súd uvádza, že sporná úprava nepochybne predstavuje reakciu mesta ako orgánu samosprávy a zároveň orgánu štátnej správy, regulovať (aj prostredníctvom miestnych daní) rozsah nehnuteľností, ktoré v rámci jeho katastrálneho územia budú využívané na podnikateľskú činnosť. Žalobca ako podnikateľský subjekt, domáhajúci sa ochrany svojich práv cestou žaloby v správnom súdnictve neuviedol konkrétne skutočnosti, z ktorých by vyplýval tvrdený záver o tvrdenom neprimeranom zásahu do vlastníckych práv žalobcu a zásahu do jeho práva na podnikanie, rovnako ani skutočnosť, z ktorej by vyplynulo, že napádané ustanovenia zákona č. 582/2004 Z. z., na základe ktorých bolo vydané VZN Mesta Žiar nad Hronom č. 12/2013 by boli v rozpore s princípom právneho štátu a proporcionality.

Preto Najvyšší súd návrh na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ OSP zamietol.

VII.

Podľa § 12 ods. 1 zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady (v znení účinnom od 01.01.2014), ročná sadzba dane zo stavieb je 0,033 Eura za každý aj začatý m² zastavanej plochy.

Podľa § 12 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z. (v znení účinnom od 01.01.2014) ročnú sadzbu dane zo stavieb podľa odseku 1 môže správca dane všeobecne záväzným nariadením podľa miestnych podmienok v obci alebo jej jednotlivej časti alebo v jednotlivom katastrálnom území znížiť alebo zvýšiť s účinnosťou od 1. januára príslušného zdaňovacieho obdobia. Správca dane môže všeobecne záväzným nariadením podľa miestnych podmienok v obci alebo jej jednotlivej časti, alebo v jednotlivom katastrálnom území určiť rôzne sadzby dane pre jednotlivé druhy stavieb podľa § 10 ods. 1. Takto určená ročná sadzba dane zo stavieb pri stavbách uvedených v § 10 ods. 1 nesmie presiahnuť 10-násobok najnižšej ročnej sadzby dane zo stavieb určenej správcom dane vo všeobecne záväznom nariadení pre stavby uvedené v § 10 ods. 1, ak § 104g ods. 3 neustanovuje inak.

Podľa § 104g ods. 3 zákona č. 582/2004 Z. z. (v znení účinnom od 01.01.2014), ak je najvyššia sadzba dane zo stavieb ustanovená správcom dane na zdaňovacie obdobie roku 2013 väčšia ako 10-násobok

najnižšej sadzby dane zo stavieb, správca dane zosúladí tento násobok s § 12 ods. 2 najneskôr pri určení sadzieb dane zo stavieb na zdaňovacie obdobie roku 2024, pričom násobok ustanovený správcom dane na príslušné zdaňovacie obdobie nesmie byť vyšší ako násobok ustanovený správcom dane na zdaňovacie obdobie predchádzajúce tomuto zdaňovaciemu obdobiu. Ustanovenie § 104f ods. 3 sa neuplatňuje.

Podľa § 1 ods. 1 písm. a/ VZN Mesta Žiar nad Hronom č. 12/2013 (účinného od 01.01.2014 a schváleného Uznesením Mestského zastupiteľstva Žiar nad Hronom č. 141/2013 zo dňa 12.12.2013) Mestské zastupiteľstvo v Žiari nad Hronom podľa § 11 ods. 4 písm. d/ zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení rozhodlo, že v nadväznosti na § 98 zákona č. 582/2004 Z. z. zavádza s účinnosťou od 01.01.2014 daň z nehnuteľností.

Podľa § 3 ods. 1 veta prvá VZN č. 12/2013 základom dane zo stavieb je výmera zastavanej plochy v m².

Podľa § 3 ods. 2 písm. a/ VZN č. 12/2013 ročná sadzba dane zo stavieb na území mesta pre katastrálne územie T. a D. je určená vo výške 0,232 Eur za každý aj začatý m² za stavby na bývanie a drobné stavby, ktoré majú doplnkovú funkciu pre hlavnú stavbu a podľa ods. 2 písm. e/ 4,400 Eur za každý aj začatý m² za priemyselné stavby, stavby slúžiace energetike, stavby slúžiace stavebníctvu, stavby využívané na skladovanie vlastnej produkcie vrátane stavieb na vlastnú administratívu.

Podľa § 3 ods. 2 písm. a/ VZN č. 12/2012 Mesta Žiar nad Hronom (účinného od 01.01.2013 a schváleného Uznesením Mestského zastupiteľstva Žiar nad Hronom č. 104/2012 zo dňa 29.11.2012) ročná sadzba dane zo stavieb na území mesta pre k. ú. T. a D. je určená vo výške 0,232 Eur za každý aj začatý m² za stavby na bývanie a drobné stavby, ktoré majú doplnkovú funkciu pre hlavnú funkciu a podľa ods. 2 písm. e/ vo výške 4,400 Eur za každý aj začatý m² za priemyselné stavby, stavby slúžiace energetike, stavby slúžiace stavebníctvu, stavby využívané na skladovanie vlastnej produkcie vrátane stavieb na vlastnú administratívu.

VIII.

Z obsahu súdneho a administratívneho spisu odvolací súd zistil, že správca dane rozhodnutím č. 007102/2014 zo dňa 07.02.2014 vyrubil žalobcovi daň z nehnuteľností vo výške 8.052,22 Eur a zároveň mu určil výšku a lehoty splátok. Rozhodol tak na základe podaného daňového priznania žalobcu a v súlade s VZN č. 12/2013. Proti rozhodnutiu správcu dane podal žalobca odvolanie a žiadal, aby bolo konanie prerušené až do rozhodnutia o predbežnej otázke, t. j. do právoplatného skončenia konania o proteste prokurátora na základe podnetu žalobcu zo dňa 28.02.2014. V uvedenom podnete žalobca namietal, že rozhodnutie správcu dane zo dňa 07.02.2014 je v rozpore so zákonom č. 582/2004 Z. z., keďže je vydané na základe VZN č. 12/2013, ktoré je podľa žalobcu v rozpore s uvedeným zákonom. Z oznámenia Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom č. Pd 21/14/6613-2 vyplýva, že podnet žalobcu na podanie protestu prokurátora bol odložený s odôvodnením, že nie je dôvod na uplatnenie prostriedkov dozoru prokurátora nad zachovávaním zákonnosti orgánmi verejnej správy. Žalobca následne podal listom zo dňa 24.03.2014 na Krajskú prokuratúru Banská Bystrica opakovaný podnet na podanie protestu prokurátora spolu so žiadosťou o preskúmanie zákonnosti vybavenia podnetu Okresnou prokuratúrou Žiar nad Hronom. V tejto súvislosti žalovaný rozhodnutím č. 1100301/1214170/2014/4937 zo dňa 05.05.2014 prerušil odvolacie správne konanie dňom 15.05.2014, a to do vyriešenia predbežnej otázky, t. j. do vybavenia opakovaného podnetu žalobcu. Krajská prokuratúra Banská Bystrica vybavila opakovaný podnet žalobcu listom pod sp. zn. Kd 95/14/6600-9 zo dňa 03.06.2014 s odôvodnením, že vybavenie podnetu žalobcu Okresnou prokuratúrou Žiar nad Hronom bolo zákonné, vecne opodstatnené a obsahovo správne, a preto bol opakovaný podnet žalobcu ako nedôvodný odložený.

Žalovaný následne v konaní pokračoval a vydal rozhodnutie č. 1100301/292233/2014/4937 zo dňa 25.06.2014, ktorým prvostupňové rozhodnutie správcu dane potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia žalovaného je poukázané na postup Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici, ktorá preskúmavala zákonnosť VZN č. 12/2013 na základe podnetu žalobcu so záverom, že nebol zistený rozpor VZN č.

12/2013 so zákonom a že správca dane postupoval v súlade so zákonom č. 582/2004 Z. z., keď vo VZN č. 12/2013 určil sadzbu dane, ktorej násobok medzi najvyššou a najnižšou sadzbou je síce vyšší ako 10-násobok, ale je totožný s násobkom na r. 2013, v dôsledku čoho bol podnet žalobcu odložený ako nedôvodný. Ďalej bolo poukázané na ust. § 104g ods. 3 zákona č. 582/2004 Z. z., podľa ktorého posledným rokom na úpravu zosúladenia násobku (ak je vyšší ako 10) medzi najvyššou a najnižšou sadzbou dane zo stavieb s § 12 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z. je r. 2023 pri určení sadziieb dane VZN platným na r. 2024, z čoho vyplýva, že v r. 2024 už bude možné uplatniť iba 10-násobok medzi najvyššou a najnižšou sadzbou dane zo stavieb. Zákomom č. 582/2004 Z. z. nie je určené, či má správca dane znižovanie násobku vykonať postupne alebo naraz. Preto je na rozhodnutí správcu dane, kedy a akým spôsobom zníženie násobku medzi najvyššou a najnižšou sadzbou dane zo stavieb upraví vo VZN. Žalovaný vo svojom rozhodnutí zdôraznil, že ust. § 104f ods. 3 zákona č. 582/2004 Z. z. sa už od zdaňovacieho obdobia 2014 neuplatňuje.

Oba podnety žalobcu na podanie protestu prokurátora boli odložené ako nedôvodné, čo znamená, že nielenže sa nekonalo na základe protestu prokurátora na úrovni obce (obec môže na základe protestu prokurátora sama sporné VZN zrušiť alebo zmeniť), ale nedošlo ani k postupu podľa § 250zfa OSP (návrh prokurátora na vyslovenie nesúladu všeobecne záväzného nariadenia so zákonom Predmetné všeobecne záväzné nariadenie bolo účinné v období od 01.01.2014 do 31.12.2014.

IX.

Najvyšší súd je v odvolacom konaní viazaný obsahom odvolacích dôvodov, ktoré sú vo svojej podstate totožné so žalobnými dôvodmi. Z predložených spisov ustálil, že krajský súd vo svojom rozhodnutí presvedčivo, logicky a v dostatočnom rozsahu vysvetlil, čo ho viedlo k prijatému záveru o nepreukázaní dôvodov na zrušenie žalobcom napadnutých rozhodnutí daňových orgánov, z ktorých skutočností vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil.

Krajský súd jasným a zrozumiteľným spôsobom vysvetlil, prečo správca dane i žalovaný postupovali v súlade so zákonom, keď žalobcovi vyrubili daň z nehnuteľností vo výške 8.052,22 Eur a prečo pri určení výšky dane správne vychádzali zo sadziieb určených platným VZN č. 12/2013 účinným od 01.01.2014. Odvolací súd nezistil dôvod pre spochybnenie záveru krajského súdu v tom, že ustanovenie § 12 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z. umožňuje, aby správca dane, ktorým je v prípade dane z nehnuteľností obec, resp. mesto ročnú sadzbu dane zo stavieb podľa ods. 1 (0,033 Eur na každý aj začatý m² zastavanej plochy) všeobecne záväzným nariadením podľa miestnych podmienok v obci alebo jej jednotlivej časti a v jednotlivom katastrálnom území znížil alebo zvýšil s účinnosťou od 1. januára príslušného zdaňovacieho obdobia. Rovnako považuje za nepochybné, že uvedené zákonné ustanovenie umožňuje, aby správca dane určil rôzne sadzby dane pre jednotlivé druhy stavieb podľa § 10 ods. 1 pričom takto určená ročná sadzba dane zo stavieb pri stavbách uvedených v § 10 ods. 1 nesmie presiahnuť 10-násobok najnižšej ročnej sadzby dane zo stavieb určenej správcom dane vo VZN pre stavby uvedené v § 10 ods. 1 ak § 104g ods. 3 neustanovuje inak. .

Ako správne zohľadnil krajský súd, zásadný význam v prejednávanej veci má práve ustanovenie § 104g ods. 3 zákona č. 582/2004 Z. z., ktoré upravuje spôsob zníženia násobku medzi najvyššou a najnižšou sadzbou dane zo stavieb s § 12 ods. 2 uvedeného zákona, ak je vyšší ako 10-násobok (čo je aj prípad žalobcu), a to v lehote 10 rokov. Posledným rokom na úpravu zosúladenia násobku medzi najvyššou a najnižšou sadzbou dane zo stavieb s § 12 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z., ak je vyšší ako 10-násobok, je rok 2023 pri schvaľovaní všeobecne záväzného nariadenia na rok 2024. V roku 2024 už bude možné uplatniť iba 10-násobok medzi najvyššou a najnižšou sadzbou dane zo stavieb. V tejto súvislosti je nutné zdôrazniť, že zákonom č. 582/2004 Z. z. nie je určené, či znižovanie násobku má správca dane vykonať postupne, rovnomerne alebo naraz. Je na rozhodnutí obce, ako a kedy zníženie násobku medzi najnižšou a najvyššou sadzbou dane zo stavieb upraví vo všeobecne záväznom nariadení, pričom násobok ustanovený správcom dane na príslušné zdaňovacie obdobie nesmie byť vyšší ako násobok ustanovený správcom dane na zdaňovacie obdobie predchádzajúce tomuto zdaňovaciemu obdobiu.

V prejednávanom prípade bola podľa § 3 ods. 2 písm. e/ VZN č. 12/2013 určená ročná sadzba dane vo

výške 4,400 Eur za každý aj začatý m² za priemyselné stavby, stavby slúžiace energetike, stavby slúžiace stavebníctvu, stavby využívané na skladovanie vlastnej produkcie vrátane stavieb na vlastnú administratívu, pričom ročná sadzba dane z týchto stavieb bola určená v rovnakej výške, ako bola najvyššia sadzba dane zo stavieb ustanovená správcom dane na zdaňovacie obdobie r. 2013, čiže ročná sadzba dane na r. 2014 nebola zvýšená, resp. nebola vyššia ako násobok ustanovený správcom dane na zdaňovacie obdobie predchádzajúce tomuto zdaňovaciemu obdobiu (r. 2013). Správne teda uzavrel krajský súd, že v preskúvanom prípade nebola ročná sadzba dane určená v rozpore s ust. § 104g ods. 3 zákona č. 582/2004 Z. z. Preto aj odvolací súd zastáva názor, že rozhodnutia správnych orgánov spĺňajú všetky atribúty zákonnosti.

X.

Odvolací súd konštatuje, že žalobca v odvolaní neuviedol také skutočnosti, ktoré by spochybňovali vecnú správnosť výroku rozsudku krajského súdu, ani také právne relevantné námietky, s ktorými by sa krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nebol dostatočne vysporiadal. Odvolací súd nevzhladol ani dôvody, na základe ktorých by bolo rozhodnutiami správnych orgánov zasiahnuté do ústavných práv žalobcu tak, ako na to žalobca v odvolaní poukazoval (práva vlastníckeho a práva na podnikanie), pričom na podporu svojich tvrdení žalobca navyše neuviedol žiadnu bližšiu argumentáciu. Odvolací súd tiež nezistil procesné vady, ktoré by samy o sebe boli dôvodom pre zrušenie rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici.

Keďže podľa názoru najvyššieho súdu krajský súd o otázkach, ktoré boli dôvodom podaného odvolania, nerozhodol svojvoľne a nezákonne a keďže najvyšší súd nezistil dôvod na zmenenie alebo zrušenie napadnutého rozsudku, považujúc jeho odôvodnenie za logické, jasné a zrozumiteľné a nezistil v tomto rozhodnutí žiaden rozpor so zákonom, rozsudok krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu nakoľko žalobca bol procesne neúspešný a žalovanému náhrada trov konania neprináleží zo zákona.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.